

በሰ ሊሕግፍ ሕገ መንግሥት አጭር

ዎ ግ ተ ፤

የአውራጃው የተመሰረተ፣ የቀበሌና

ፓርቲፓሪክ ባህል ፤

ሰኔ 1978 ዓ.ም

ገጽ፤

ገሀገ መንግሥቱ የተጠናቀቁ ጉዳይዎች የሀገሪቱ ዜጎች በአዲስ አበባ ተካላት ከገንባታ የተገኙት ጉዳዮች ከጦርነትና ከጭንቀት በሆኑ የመከላከል ለውጪያም ለብሔራዊ ድህነት በሚደረገው ትግል መቶ ተሃድሮች ሁሉንም ጥረት ማድረግ እንደሚጠበቅባቸው ይጠቅማል፡፡

[illegible][illegible]

ኢትዮጵያን ከፖሙሠር ታለን ፊፊ

ከጊዜ መንግሥቱ ጋር/ጣር ያም ከመራር ጋር ወዲራት

ረዕዩ ሕገመንግሥትን ለማግኘትና ሕዝባዊት ዲሞክራሲያዊት

ሪፐብሊክ ሲት የጸያን ለመመሥረት የሕዝቡ ተሳትፎ ወሰንነት አለው፤

በአገራችን የሠር ት አደረገ ሕዝብ ቀጥሎ የሥልጣን ባለቤትነት የተረጋገጠ በትን መንግሥት የመመሥረት ዓላማ ከአብዮት መቀጠል ጋር ተያይዞ የመጣና ከፍተኛ ሕግል ተደርገዋል መስዋዕትነትንም የጠየቀ መሆኑ ተደጋግሞ የተገለፀና በሁልም የሚታወቅ ነው፡፡

ባለፉት የአብዮት ዓመታት የተወሰኑት እርምጃዎችና የመዘገቡ የደህንነት ሁኔታ በቀጥታ ሆኖ በተዘጋጀው መልካቸው የሕዝቡን የሥልጣን ባለቤትነት የሚያረጋግጥ ወይም ወደዚህ መሠረታዊ ገብ የሚያደርሱ መሆናቸው የሚያጠያይቅ አይደለም፡፡

ተደጋግሞ እንደተወሰነው ታሪካዊ እንዳረጋገጠው የማንኛውም አብዮት ቀላፍ ጥያቄ የፖለቲካ ሥልጣን ጥያቄ ነው፡፡ ስለሆነም ለዚህ አብይ የፖለቲካ ሥልጣን ጥያቄ የተሟላ ምላሽ ማግኘት በየፈርኙ የተደረገው ተገል የተከፈለው መስዋዕትነትና የተገኘው ሁኔታ ቀላል ገምት የሚሰጠው አይደለም፡፡

ተደጋግሞ እንደተነገረውና ሠር ት አደረገ ሕዝብ እንደሚያውቀው የኢትዮጵያ ሕዝብ አብዮት ዓላማ የሰው በሰው ብዙበዚያና ጭቆናን ማስወገድና አንድ በሌላው ላብ የሚተዳደርበት የአሠራር ሁኔታ ተደምስሶ ማንኛውም ዜጋ የደካሙና የላቡ ሁኔታ ተጠቃሚ የሚሆንበትን ሥርዓት ማሰፈን ነው፡፡

በፖርቲያችን ፕሮግራም እየታገዘን በየፈርኙ የተያያዘነው ተገል የሚሠራውና ሁኔታዊ የሚሆነው ሠር ት አደረገ ሕዝብ የአብዮትን ዓላማ በሁል ተገንዝቦ በየተሠማራበት የሥራ መስክ ምርታማ እንዲሆን የበለፀገ ነብረተኛነት ለመገንባት የጀመርነውን ጥረት ሲያሳካ ብቻ ነው፡፡

ዓላማችን አርጌውን የፊውደ ቡርዥ ሥርዓት ከመሠረት በሽናደና በመገርሰስ አኳብ ሕዝባዊ ሥርዓት ማሰፈን ነው፡፡ አኳብ ሥርዓትም የዜጎች የወል መብት የሚረጋገጥበትና አኩልነትና የጋራ ብልጽገና የሚሰፍንበት ነው፡፡

...//2

ፕሮግራም ... በፍላጎት በከፊሉት ከፍተኛ ... በር ሊከፍት በቅቷል።

ወቅት የተደራጀ ግንባር ቀደም አመራር ሲጪ አካል ስላልነበረ፡ የሠርቶ ሆለዮ ለባሹ ክፍል የተውጣጣው ጊዜያዊ ወታደራዊ አስተዳደር ደርግ ትግል፡፡ ከዚያም የዘውድ አገዛዝን በማስወገድና በተከታታይ ልዩ ልዩ አብዮት አካል ሕዝባዊ ሥርዓት መሠረት ማለት የገጠረ መረት፡ የከተማ ቦታና

ለኢትዮጵያ ፋዊቅ ሕገመንግሥት ውይይት

የሠርቶ አደረገ ተሳትፎ ወሰን ነው

የመንግሥት አካላትን አርቦ በርብ የሚያገናኝ
በዚህን ደረጃ ጋራ በህግጋዊ የሚያቆሙ
ከፍተኛው ህጋዊ ኃይል የህግ ሁሉ መመሪያ
ህግ መንግሥት ወሳኝ ነው ለበሰደነት መግለጫ
የሰጠላቸው ሕገ መንግሥት አባይት መርህና ይዘት
በመንግሥት ጥያቄ ሕዝቡ ገና ተሳትፎ ማሳየት
በተገባበር መተርጎሙ ሰጠላቸው ህጋዊነት
በወዘተ ደረጃ መርህ አለመቀረፍን
የኮሚሽኑ ፖርቲዎች ሚና ሲገለጽ ነው በመሪነት
ሕገግባርን ካላቸገሩ የኢኮኖሚ ደረጃ
ከጥንታዊ ታሪክ ከተገኘው መረጃ
ከመደብ ትግሉ አጥፋር ከመደብቸ የኃይል ሚዛን
ካሉን ጠቅላይነቶች ቅንብር በማመዛዘን
ወጥቷል ረዕይታ ሕገ መንግሥቱ አንድነት ያደርገዋል
ገና ተሳትፎህን አሳይ በመጠቀም ተጠቅሞቹ
የሚከራከሩት መብትህ በተገባበር አንድረጋገጥ
በሕግጋዊ ህግ መንግሥት አብቃት የትህን አንድነት
ረዕይታ ቀርጠልህል የጠቀሱህ አንድነት ገልጦ
ሙሉ የሥልጣን ጠላቤት የምትሆንበትን
ሙሉ የሥልጣን ጠላቤት የምትሆንበትን
የራሱህን እድል አራሱህን የምት ወሰንበትን
የጠቅላይነቱ አካላት የሚረጋገጡትን
መጠነኛ ግዴታዎችህ የሚከፈሉትን
አዲስ በተያያዘከው በፖለቲካ ሥርዓት
ለመራመድ አንድነትህ በፈ ተከፋ ጠላብ
ለሰላም መቆረሩን ለመዘርጋት ለውይይት ቀርጠልህል
በመሆኑ ተወያይ አብቃት የትህን ጠጥጠት
ተሳትፎህ ወሳኝ ነው በመጠነኛ ተጠቅሞቹ

ጊዜ መገገሥት ን/ግርያም የአሠራር ማዕከላዊ ኮሚቴ ዋና ፀሀፊ ፣ የጊዜያዊ ወታደራዊ እስተዳደር ደርግ ሊቀመንበርና የአብዮታዊ ፅድቅ ኃይሎች ጠቅላይ አዛዥ፤

በሕገ መንግሥት አርቃቂ ኮሚሽንገባሌ መከፈቻ ላይ ሲናገሩ ፡፡ ጉጉሣዊውን የፊውዳላ አገዛዝ ስናስወገድ ምናታችን በገጽታው ብቻ የተሰማሰበ ሌላ የፊውዳላ አገዛዝ ለማምጣት አልነበረም፡፡ እንዳንደቹ እንደ ተሰጥተው በሕዝብና በግልጽ ስም የባዘዘባቸው መሰባሰቢያዎችን በማሸድ የካፒታሊስት አገዛዝን ለመተካትት አልነበረም፡፡ በግላት ገልጸው ነበር፡፡

በለሀሀድም አብዮት ገና ከማለፍ አላገኘም ያደረገው ለሰዎች እኩልነት፣ ለፍትህና ለጋራ ብልጽገና የቀመ መንግሥት ለመመሥረት ነበር፡፡

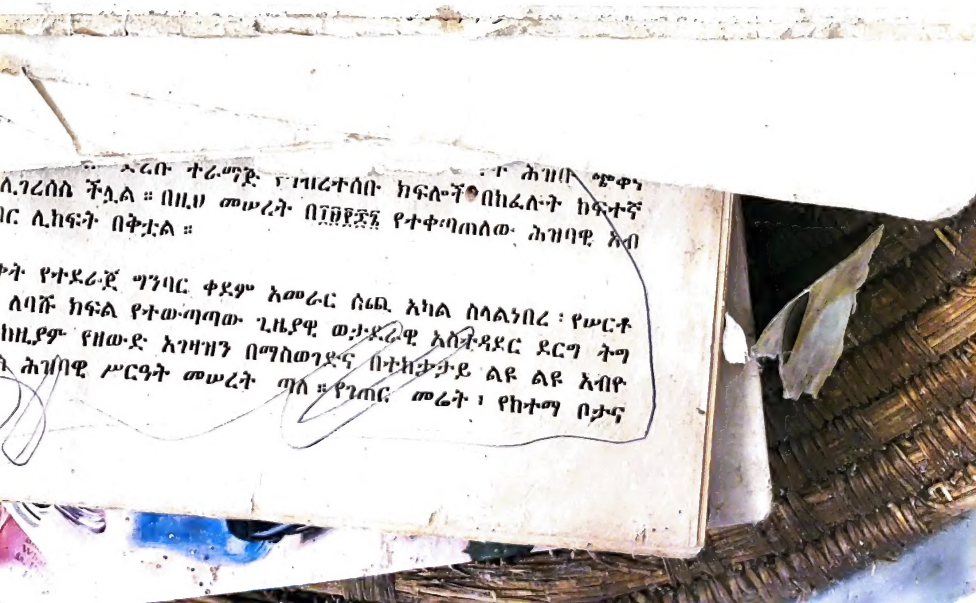
ጊዜያዊ ወታደራዊ እስተዳደር ደርግ የተቋቋመበት ዓላማም ይህንኑ ሕዝባዊና ታሪካዊ ገብ እውን ከማድረግ ውጭ እንዳልነበረ እውቅ ነው፡፡

በለሀሀድም በዚህ ጠቁኖ ተለም መሠረት ከብዙ ችግርና ፈቆ በኋላ እነሆ በእውን ሕዝቡን በአርገጥ ጥረው ገፈው በወዛቸው የሚተዳደሩ ብዙኃን ዜጎችን በተሟላ ሁኔታ የሚወክሉ በእነዚህ ለእነርሱ የቀመ መንግሥት መመሥረት የምንችልበት ደረጃ ላይ ደርሰናል፡፡

በቅድመ አብዮት ኢትዮጵያ ሠርቶ አደረገ ሕዝብ ከመንቃትና ከመደራጀት መሠረታዊ መብት ተገት ለመገዛት እንጂ እራሱን ለማስተዳደር ከቅዱም እንደማይቻል በቀረጥ ሕግ የተቀበለበት ተደርጎ ይቆጠር እንደነበረ የቅርብ ጊዜ ተዝታችን ነው፡፡

ሰፊው ሕዝብ መብት በፍጹም ተነፍጎት በሌለበት የእስተዳደር ዘዴን የተከተለ አልነበረም፡፡ በአብዮት መሆኑ ላይ ልዩ ልዩ ወገኖች በሰው ጥቅም ሥልጣን ለመያዝ የተሞላበትም ለዚህ ነበር፡፡

እሁን በመንገጃበት ሁኔታ ገን ሠርቶ አደረገ ሕዝብ የተቀበለበትና ለተገዥነት ብቻ የተዳረገበት ፣ እስመሳዊና በሰው ጥቅም መሰረት የተቋቋመው የባዘዘባቸው ቀንበር ሊቆኑ በትታል፡፡

በመጀመሪያ ነገር እገ መንግሥት ምንጩ የአገዳ ነበረ ተብብ የኢኮኖሚ መሠረት
እንደመሆኑ መጠን ይህን መሠረት እያጠናከረ የማሳደግ ሚና ይጫወታል፡፡ ይህም
ሥርዓትን በሁሉም መልኩ ፖሊቲካዊ ፤ ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊውን ጩሮ ማረጋገጥ
ወይም ማጽናት /ኮንሰሊዳት ማድረግ/ ማለት ነው፡፡ ይህ በማንኛውም ዘርዘር ባሉ
አነስ ተቶ እገችም ሁሉ የሚገፀባረቅ ቢሆንም በእገ መንግሥት ደገዎ ልቆ የሚታይ
ሚና ነው፡፡

እገ መንግሥት የአዲስ ነበረ ተብብ ገንባታ ተለዋቾ ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ
የዕድገት አቅጣጫዎችን ያሳምራል ወይም ይዘረጋል፡፡ ይህ ሚና አብዛኛውን ጊዜ
በሶሻሊስትና የሶሻሊስት ዕድገት ፈለግ በሚከታተሉ አገሮች እገጋ + መንግሥት
የሚገፀባረቅ እንጂ በቦርጂዩዊ እገ መንግሥት አቅጣጫ የሚታይ አይደለም፡፡

እገ መንግሥት የማስተማር ያሠነድ ነው፡፡ የእገ መንግሥት ይዘትና እገ
መንግሥት የሚያካትታቸው ጉዳዮች ሰፍኖ በሚገኘው ነበረ ተብብ ርዕዮተዓለም አምባላ
የሚቀረጹ ናቸው፡፡

የማሌ ርዕዮተዓለም ተከታይ አገሮች ውስጥ የርዕዮተዓለሙ ዕድገት በነበረ
ረ ተብቡ ገታ + ሕሊና ላይ ቁመሠረት + እንደመሆኑ መጠን እገ መንግሥት በዚህ አኳያ
በመቀረጹ የነበረ ተብቡን የነቃ ተከትሎ በመጋበዝ መልኩ ርዕዮተዓለሙን የማገልገልና
የማስፋፋት ሚና ይጫወታል፡፡ ይህ ሙሉ ለሙሉ በሶሻሊስት ፈርድ በሚከታተሉ አገሮች
እገጋ + መንግሥት የሚታይ ሚና ነው፡፡

የሉት ዩኒየን ሕዝቧ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ እገ መንግሥት ታሪካዊ
መሠረት ፤

በአሥራ ሁለት የተገለጸ ዓመታት የነበረ ተብቡ ዲሞክራሲያዊ ባህል ዕድገት
የፖሊቲካ ድርጅት ለማመከል የተደረጉ ተገለጾችና የአሠረን መከሰት እንዲሁም የኢሠ
ፖን ንርግራም በከፍተኛ ደረጃ ያንናዘበ ነው፡፡

ሀገሪት ቅድመ አብዮትም ሆነ ድኅረ አብዮት ርዓላም አቀፍ ገንጥነቶች መ
ስክ ያደረገቻቸውን ውሎችና ስምምነቶችም በማመዛዘንና ርዓላም አቀፍ የሠራተኛው
መደብ ተገልጾ ውስጥ አገሪት + ሊኖራት የሚገባውን ድርጅ በውል አገናኝባለን፡፡

የኢሕአፍ ሕገ መንግሥት ዓላማ ፣

የረቂቅ አጠቃላይ ዓላማ እገሪ + በፖለቲካ ፣ በኢኮኖሚና በማህበራዊ መስክ የላቀና የተደላደለ ዕድገት ደረጃ ላይ ተደርስ ዘንድ የተደመረውን ብሔራዊና ዲሞክራሲያዊ
አባዮት በማጠናቀቅ ለሰብሰቡት የዎርት ገንጥነት መሰረን የተጠናከረ መሠረት መጠል
ነው፡፡

ይህም በሕገመንግሥት ዓላማ ላይ በሚገነባው የሪፐብሊክ መንግሥት ተገባራዊ ይሆናል፡፡ አጠቃላይ ዓላማውም በሽግግር ወቅት ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ግንዛቤ ላይ የመሠረተ የዓለም ሰብሰቡት ሥርዓትን ገራ ለማጠናከር የሚያስችል ስልት የሚከተለው በታወቀ ሳይንሳዊ መርሆች ላይ የተዋቀረ ነው፡፡

በኢሰፖ ፕሮግራም ላይ እንደተመለከተው የሚዋቀረው ሪፐብሊክ መንግሥት ገላጭ ባህርያት ማለትም ወዘደራፍ ዓለምአቀፍነት ፣ ሰብሰቡት ሕጋዊነት፣ ዲሞክራሲያዊ
ማዕከላዊነትና የሰፊው ሕዝብ ዲሞክራሲያዊና የነቃ ተሳትፎ መርሆች በረቂቅ ሕገመንግሥት፣ የሚገፃገሩና የሚረጋገጡ ባህርያት ይሆናሉ፡፡

ለኢሕአፍ ምሥረታ ወደፊት //

በሰ አህጉሪ ረቂቅ ሐገ መንግሥት

አጭር መገለጫ

የገር ወረዳ የትምህርት የቅሰ ቅዝና

የገርጋገዳ ከጫቲ፣ የተዘጋጅ፣

በኒ 6 ቀን 1978

ወሰን

የሠርተ ጽሑፍ ሕዝብ ተሳትፎ ወጣት ነው

የቡርክ ሀገ መንግሥት ሰዜማች መሠረታዊ ዲዛይናውን በመለየት የነበሩትን ስልጣናት
በጋራ በሆነው የኢኮኖሚያዊ ዕድል ጉዞችና የቡርክውን የገጠማዊ ዕድልና የፖለቲካ የጥበቃ
ና ከጥበቃ አደጋዎች ::

ዚረ ብዙኃኑ ሕዝብ አብ ዩኑ ቢገፍፀፈው መብት እየተጠቀሙ በሥልጣን መሥራታቸውን ባለቤትነት እራሱን በራሱ ለጥበቃና ለደህንነት በተገባረ የሚያረጋግጥበት ሁኔታ ላይ ደርሶአል። ስለህግ ከአገገዳህ የታላቅ ልዕላናውን ለማረጋገጥ የሚቀረው የመጨረሻውን ወቅት እርዎን ማራጫ ብቻ ነው።

ከአብ ዩኑ መነሻ ወቅት ጀምሮ ከፍተኛ ተገላ የተደረገው እውነተኛ ለሠር ትእዛዝ አደራ የጋራ ብልጽገናና ጥበቃና የሚቀም መንገድ ለመመሥረት ነው። ይህም መንገድ ለፍትሕ እና ለዓራውን ሕዝብ ለዘላቂ ጭንቀትና ለጥበቃ በገንባር ቀደምትነት ከሚመራው ፖርቱ ለገዳም ሕዝቡ ኃይሉን ከሰብሰባቸው ሕዝባዊ ድርጅቶች ጋር በአገዳዝነት በሕዝባዊ የፖለቲካ ሥርዓት ውስጥ የታዩና የሚሆኑ ሠርቶች አደር ሕዝብ ፍላጎት የሚያሰፈጽም ነው።

በአብ ዩኑዊት ኢትዮጵያ በቅርቡ በሕዝባዊ ወይይት ላብሮና የመጨረሻ ቅርጽ ይዘቱን በማግኘት በሁሉን ሕዝብ /ሪፈረንደም/ የሚፀድቅ ረቂቅ ሕገመንግሥት መዘጋጅ ይቻላል። የተገለፀና ከብሔራዊ ደረጃም ጀምሮ ዐስፋት ወይይት የተደረገበት ነው።

ስለህግ ስለሕገመንግሥት ጥንትና በታሪክ ሂደት ሕገመንግሥት መቼ-አንድ ሕዝብ ተግባራዊነት አስፈላጊ ነው።

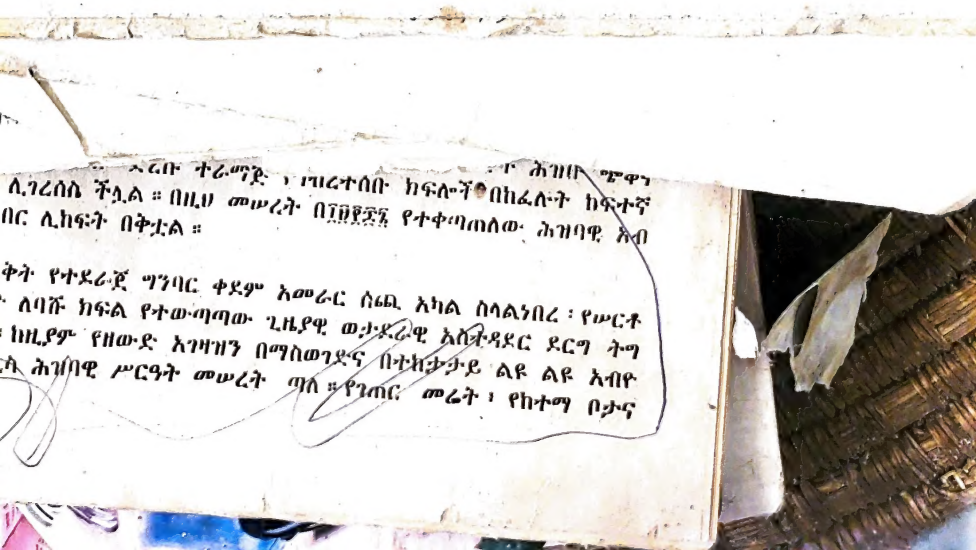
በሰ ሕግ መሠረት ሃሳብ

በሰ ሕግ መንግሥት ከሚሰጡት በፊት ሕግ ጥላት እንደሆነና ጥንቁቅ ጥንቃቄ እንደሆነ አጭር ቅጂው ማድረግ ተገቢ ይሆናል።

ሕግ ጥላት በተገባረ ተገቢ እድገት ታሪክ ውስጥ የተወሰነ የመደባቸ ገንጽነትና ወገንገንጽነት ሲገኝ የሚፈጠሩ ከስተቀር የጥገዛ ወይም የገንጽነታቸውን ስፋትና ጥላት የሚወስን ዘላቂ ባይሆን ከስተቀር አስከላ ድረስ አገዳራዊ የዕድሜ ቅይታ ያለው የጥገዳር ደንቦች ጥንቅር ነው።

የመደባቸና የሕግ ገንጽነት በአጠቃላይ አገገር በታሪክ ውስጥ ከመደባቸ አመጣጥ ጋር አብሮ የተወሰደ እንደየተገባረ ተገቢ የዕድገት ደረጃ በወቅት ስፍና ከሚታየው

...//4

ሊገረሰሱ ችሏል። በዚህ መሠረት በገገገገገ የተቀጣጠለው ሕዝባዊ ሕብረት ለከፍተኛ በቅቷል።

ቅት የተደራጀ ግንባር ቀደም አመራር ሰጪ አካል ስላልነበረ፡ የሠርቱ ለባሹ ክፍል የተውጣጣው ጊዜያዊ ወታደራዊ አስተዳደር ደርግ ትግል ከዚያም የዘውድ አገዛዝን በማስወገድና በተከታታይ ልዩ ልዩ አብዮት ሕዝባዊ ሥርዓት መሠረት ጣለ። የገጠረ መረት፣ የከተማ ቦታና

የኢኮኖሚ ግንኙነት የሚመነጭ ጠቃሚ የበለጸገ ነት ያለውን መደብ ፖለቲካ ዊ ሥልጣንና ኢኮኖሚያዊ ጥቅም የሚያስከብር ነው፡፡

በመሀከል የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚና ማህበራዊ ግንኙነቶችን በመወሰን ረገድ በፊደላዊ ኅብረተሰብ ሥልጣን በዘወትር እንዲሰጥ ሥር እንዲወጣና ይህም ሥልጣን በወራሪ መንግሥት በትውልድና በዘር ጠረግ እንዲተላለፍ፤

በመሬት የኢኮኖሚ መሠረት ላይ የቅንነባውን የምርት ግንኙነት ዘላቂነት ለመጠበቅ የመሬት ከብር ቁጥን የሚሰናድው ግንኙነት በመደገገግ በሥርዓት ኢኮኖሚው ውስጥ ያለ ችግር ሚና የሚያመለክት ይሆናል፡፡

የቡርዲው ነብረ ተባብ ገጽ ፮ በቡርዲ ነብረ ተባብ ሁስጥ ሥልጣን በምርጫ የሚመጣ ቢሆንም ዎርጫው ለሕብሩ የግል ንብረት ባለቤትነት ሊላቅድ ከፍለች ብቻ የተከፈ ቱና የቡርዲውን መደብ የበላይነት ለማስከበር በሚዋቀሩ የሁከልና መድረኮች በፖር ሊሞ ተገቢር እንደሚሁልና የግል ንብረትን መሠረቱ አድርጎ በሚዋቀረው የምርት ግንኙነት ሁስጥ ዓቢይ መደቦች ሆነው የሚከሰቱት የወዝ አደረጉ ወይም የሠራ ቱናውንና የቡርዲውን መደብ ግንኙነት የሚገዛና በኤክስፖሚ ሥርዓቱም ሁስጥ ያላቸውን ሥፍራ የሚደነገግ ይሆናል፡፡

የቦጆሊባት ፡፡፡ በቦጆሊባት ተገቢ ለሰብዓዊ ህይወት የሰፊው ሕዝብ መንግሥት በገቢ ለሰብዓዊ ህይወት መሳተፍ እንደሚቀርብና በዚህ የመንግሥት አስተዳደር ህይወትም ሕዝቡ የራሱን ዕድል በራሱ የመወሰን ሥልጣን እንደሚኖረው ፡፡

በዚህም ሥልጣኑ የመሳሪያ ሠር ት አደርና ማኅበራዊ ይዘት ያለውን የምርት መገልገያ ባለቤትነት የማስፋት በሁሉም መልኩ በዘበዘቢ እልባ ነበረ ተብሎ ለመገንባትና የሠራዊቱን መደብ የበላይነት እንደሚታረሟቸው ተደንገገዋል፡፡

ስለሀሁም እንደየብረ ተሰቡ ደረጃ የተለያዩ ቅርጽ ይኖረዋል እንጂ በጥቅሉ ሕገ የብረ ተሰቡን ፖለቲካ ደገ፡ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ግንኙነት የሚወሰን ነ፡ የብረ ተሰቡ ነት ያለባቸውን ወደቦች ጥቅም የሚያስከብር በየብረ ተሰቡ ግንኙነት ሲባይ የሚፈጠሩ ነባራዊ ግንኙነቶችን ሕገዊ ቅርጽ የሚሰጥ የወንገሥት ወሃሪያ ነው።

ፈጣሪ ስላለን፡ ስለሆነ መሠረት በገገጃች የተቀባዋልና፡ ከፍላጎት በከፊሉት ከፍተኛ ሊከፍት በቀረጽ።

ት የተደራጀ ግንባር ቀደም አመራር ሰጪ አካል ሰላልነበረ፡ የሠርቶ ለባሾ ክፍል የተውጣጣው ጊዜያዊ ወታደራዊ አስተዳደር ደርግ ትግ ስዚያም የዘውድ አገዛዝን በማስወገድና በተከታታይ ልዩ ልዩ አብዮ ሕዝባዊ ሥርዓት መሠረት ጣለ። የገጠር መሪት፣ የከተማ ቦታና